

nævnte Tidsrum af $1\frac{1}{2}$ Aar i 1892—93 i Gennemsnit var betalt 7,400 Kr. pr. Td. Hartkorn. Det er i sin Tid oplyst, at i 1884, da Hartkornet vistnok havde naaet sin højeste Værdi, var Gennemsnitsprisen ved de da stedfundne Salg paa Verne 8,317 Kr. pr. Td. Hartkorn. En Nedgang i 1893 til 7,403 Kr. vil da netop svare til en Nedgang af 11 pCt. fra Højdepunktet. At dette paa ingen Maade er uden Betydning, skal jeg selvfølgelig gerne anerkende, men hvad jeg navnlig vil fremhæve, er, at det ved samme Lejlighed oplystes, at der for kjøbenhavnske Ejendomme havde paa lignende Maade fundet en Nedgang Sted i Forhold til Taksationen af 19—20 pCt. Selv om vi ogsaa her forudsætte, at Taksationerne have været for høje, uagtet det udtrykkelig anføres fra Direktionens Side, at det er lettere at taksere rigtig i Kjøbenhavn end udenfor, saa viser det sig dog, at ogsaa andre Ejendomme end Landejendomme ere sunkne ikke saa lidt i Værdi. Jeg tror overhovedet, at der ikke er oplyst tilstrækkeligt om Landbrugets Tilstand i de senere Aar til fuldelig at vurdere Forholdene. Jeg fastholder, hvad jeg tidligere har udtalt, at det vilde have været ønskeligt, om man paa et tidligere Tidspunkt havde nedsat en Kommission til Undersøgelse af disse Forhold; thi jeg for mit Vedkommende maa tilstaa, at naar den højtærede Indenrigsminister over for dette Ønske udtalte, at alle disse Forhold laa klart og let overskuelige for Bedømmelsen, saa gælder det maaske for den højtærede Indenrigsminister og for Indenrigsministeriet, men det gælder ikke for os andre. Jeg skal i denne Forbindelse kun fremføre endnu et Par Momenter, som gøre det mindre forstaaeligt for mig, at der i de sidste Aar skulde være fremkommet en saadan Nødstilstand, som paabe-raaet i Lovforslaget. Ser man paa Statistikken over Høstens Pengeværdi, som selvfølgelig kun betegner et Moment for Landejendommenes Vedkommende, saa viser det sig, at i Gennemsnit for Aarene 1885—89 var Høstens samlede Pengeværdi 255 Mill. Kroner, som kun varierede lidt, idet Minimum var 244 og Maksimum 263. I de næste 3 Aar, 1890—92, var Høstens Værdi gennemsnitlig 328 Millioner, altsaa godt 70 Millioner højere end de foregaaende Aar. Nu erkender jeg som sagt meget vel, at der ved Siden heraf jo er en Del Momenter af stor Betydning, som der ogsaa maa ses paa. Jeg erkender, at de forskellige Forbud mod Indførsel, snart af Svin, snart af Kvæg, paa forskellig Maade kunne have virket overordentlig trykkende paa det danske Landbrug. Men det forekommer mig dog altsaa, at disse

Tal vise, at der paa andre Punkter har været en Modvægt, saa at man ikke kan tro paa en saadan ligefrem Nødstilstand, som skulde motivere Vedtagelsen af et saadant Lovforslag. Endnu et Moment maa jeg nævne, et Moment, som jeg ganste vist ikke overvurderer Betydningen af, men som man ogsaa plejer at tage som Vidnesbyrd om Fremgang og Velstand eller det modsatte, nemlig Sparekassernes Bevægelser i de senere Aar. Det, jeg her ønsker at fremhæve, er navnlig, at saa vidt man kan tillægge dette Betydning som et Moment ved Bedømmelsen af Velstandsforholdene, viser det sig, at Forholdene i Kjøbenhavn ere derefter at domme fuldt saa trykkede som i det øvrige Land. Forholdet er nemlig dette, at medens Fremgangen i Kjøbenhavns Sparekasse fra 1ste April 1885 til 1ste April 1889 var over 60 Millioner Kroner, altsaa gennemsnitlig over 15 Millioner aarlig, saa staaer Beløbet den 1ste April 1892, som er den sidste Datum, paa hvilken det foreligger opgjort, akkurat paa det samme Standpunkt som 3 Aar tidligere, den 1ste April 1889, nemlig 191 Millioner. Der er ikke den ringeste Fremgang. Ved Siden deraf vise Sparekasserne i det øvrige Land i disse 3 Aar en Fremgang af paa det nærmeste 40 Millioner, og det svarer meget nær til den Fremgang, som der var de foregaaende fire Aar, saa at der ogsaa her er et Moment, som forekommer mig at vise, at de Samfundskredse, som ikke berøres af denne Lov, hvilke den ikke vil komme til gode, ogsaa ere under et stort økonomisk Tryk, saa det er et Spørgsmaal, om det er fuldt forsvaret at vedtage et saadant Lovforslag for nogle Samfundskredse og ikke for andre, uden at man i alt Fald først har omhyggelig undersøgt, hvordan de økonomiske Forhold i disse Samfundskredse virkelig ere. Det forekommer ikke mig, at der er fremkommet en Undersøgelse af den Natur, som kunde være den fornødne Basis for Lovforslaget. Af de her fremførte forskellige Grunde ser jeg mig derfor nødsaget til at stemme mod Lovforslagets videre Fremme.

Beth-Cspenjen: Ja, naar jeg hidtil ved denne Sags Behandling ikke har taget Ordet, er det, fordi jeg har syntes, at det blev gjort saa godt af min ærede Sidemand, som desværre i Dag er forhindret fra at være til Stede, at der ikke var Anledning til at sige hundredly mere. Det er mig imidlertid for saa vidt lært i Dag at saa Lejlighed til ogsaa at give Lovforslaget en lille anbefaling med paa Vejen og da samtidigt se lidt nærmere paa de Udtalelser, som